

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni branilnici št. 14.194.

Drž. proračun

Najvažnejše delo vsakega javnega zastopa, od male občine pa gori do države, je sestava proračuna, od katerega je v največji meri odvisen gospodarski napredek — ali pa nazadovanje — vsake upravne edinice in njenega prebivalstva.

Vsak proračun sestoji iz dveh delov: iz dohodkov in iz izdatkov.

Določitev dohodkov je težavna stvar, ker tu se je treba odločiti, koliko se da brez posebne škode za gospodarstvo posameznika od ljudi dobiti za javne namene. Vprašanje pri določitvi dohodkov je torej, kdo naj plača in koliko?

Za vsakega pametnega človeka je jasno, naj plača tisti, kdor ima; kolikor več ima kdo ali kolikor več zasluži, toliko večja naj bo tudi njegova dajatev. V praksi pa se to pametno in edino pravično načelo ne upošteva vedno. Vsi namreč vemo, da nihče rad ne plačuje in zato poskušajo ne samo posamezniki, ampak tudi cele gospodarske skupine dajatve prevaliti na — druge. Zato se ravno pri proračunu in pri njegovi sestavi najbolj natančno vidi, kdo v občini (banovini, državi) v resnici vlada: ali vladajo in odločujejo zastopniki bogatih in imovitih slojev, ali pa vladajo revnejši!

Kjer vladajo premožni sloji, tam mora plačevati revež nesorazmerno več kakor bi moral plačevati po pravici. Bogati sloji se skušajo dajatev odkrižati ali pa jih določijo tako, da zadevne njih najmanj, reveže pa precej obéutno. Pripadnost k tej ali oni »politični« stranki igra pri razpravi o proračunu vedno prav podrejeno vlogo in ravno pri proračunskih razpravah se najbolj vidi, koliko so »vredne« razne »politične ideje«. Takrat namreč, ko gre za denar, »politične ideje« in »programi« in »načela« kar izginejo, najdejo se pa v bratskem objemu na eni strani tisti, ki imajo in ki branijo svoja premoženja in svoje dohodke pred prevelikimi obremenitvami, na drugi strani pa stoje oni, katerih hrbti morajo nositi velik del teže, ki jo nalaga državni proračun vsemu prebivalstvu.

V naših državnih proračunih so doslej kmetje vedno precej slabo odrezali. Kmetje in delavci tvorijo res večino prebivalstva, toda dajatev, ki sta jih ta dva stanova morala žrtvovati doslej za skupnost, so neprimerno večje kakor dajatev drugih, gospodarsko dosti bolj močnih stanov. Pri presoji višine dajatev namreč ni merodajna samo višina direktnih dajatev, ampak še bolj višina indirektnih, ki leži skoro vsa na masi revežev, ne pa na močnih ledjih premožnih ljudi. To nesorazmerje pa izvira odtod, ker kmet v naši državi ni organiziran kot kmet, in zato je vedno žrtev onih, ki jih brani močna organizacija.

Tudi pri izdatkih se to nesorazmerje prav močno čuti. Pravilno bi bilo, da se javne dajatev razdele pri izdatkih tako, da krožijo od ljudi dobljeni dohodki kolikor mogoče enakomerno po celem upravnem telesu, ker morajo živeti vsi deli. Praksa pa kaže, da se je proti temu pravilu doslej mnogo grešilo!

Zakaj niso prišli kmetje nikdar do veljave?

»Kraljevina Jugoslavija je kmetška država, ker živi v njej do 80 odstotkov prebivalstva neposredno od svojega kmetškega dela — te ponosne besede slišite na vsakem zborovanju na deželi in vsak dan jih lahko berete, kjer jih hočete in kolikorkrat jih hočete. In dalje slišite: »Kmet je vse, ker on skrbi za kruh za vse«, »vas je vas in brez vasi ni ničesar«; lepih besed za kmete torej ne manjka.

Te in podobne besede pa niso samo lepe, ampak so tudi resnične. Kraljevina Jugoslavija je res kmetška država in vse njeno blagostanje in ves njen gospodarski in kulturni napredek je odvisen od poljedelstva. Ta je neovrgljiva resnica, ki jo dokazuje najbolj baš sedanja doba, ko vsled hiranja kmetškega gospodarstva tudi vse druge gospodarske panoge hiraajo in propadajo.

Če pa je temu tako — in tako je! — se moramo vprašati: Kako pa to, da v državi, kjer imajo kmetje ogromno večino in kjer s kmetom vred vse stoji ali pa vse pade, kmetje še zdaleka nimamo tiste moči in tistega vpliva na javno življenje, da bi lahko odločevali sami o svoji usodi? Zakaj je skoraj vsa gospodarska politika države — in ta je za kmete najvažnejša — odvisna le od želje in od potreb drugih stanov, ki so prav maloštevilni, skoro nikdar ali pa razmeroma le malokje se upoštevaajo želje in zahteve kmetškega stanu?

Na to neverjetno nasprotje smo mi že neštokrat opozarjali in vedno smo ugotavljali, da je temu kriva politična razečpljenost kmetov, ki je v glavni meri kriva tudi njihovega gospodarskega žalostnega stanja. Samo bedasta politična razečpljenost je kmete tako zaslepila, da kmet pobija kmeta, namesto da bi kmet kmetu pomagal, se ž njim družil in se organiziral sam v mogočni in enotni kmetški stanovski organizaciji, ki bi jo vodili kmetje sami, in si tako zagotovili merodajen vpliv povsod, kjer je treba, da se sliši tudi kmetška beseda!

Kmetje pa ne stanujejo vsi na enem kraju, ampak so raztreseni po celi deželi. Zato ni mogoče njihove skupnosti držati samo z govornjo besedo, ampak imeti morajo svoje glasilo, ki jih družijo vse, kar jih je dobre vole in trdne zavesti, da spadajo vsi kmetje brez razlike skupaj pod skupno streho skupne organizacije. Še mnogo bolj kakor vsi drugi stanovi bi se morali kmetje dandanes zavedati, da je časopisje velesila, brez katere je dandanes vsaka politična borba nemogoča!

Glede kmetškega tiska pa smo pri nas silno

Upamo pa, da bomo tudi v tem pogledu polagoma krenili na boljšo pot in da bodo k javnim dajatom pritegnjeni v prvi vrsti oni, ki bremena lahko ali vsaj kolikor toliko lahko nosijo; kdor pa nič nima ali nič ne zasluži, temu pa je treba pomagati, da bo danes ali jutri kaj imel in potem naj šele plačuje po možnosti.

na slabem. Mi imamo pač kmetijsko-strokovno časopise, ki so kmetom res koristni in potrebni, toda to je premalo! Kaj pomaga kmetu, če pridela še toliko in še tako dobrega vina, krompirja itd., če pa je trgovinska politika taka, da je vsak izvoz nemogoč. Vidite, tu leži jedro »kmetškega vprašanja«! Za strokovni pouk že skrbe oblasti, toda za politični pouk, ki je neprimerno važnejši? Tu nam zija nasproti ogromna praznina!

Imamo pa tudi časopise »za kmete«, katerih glavni namen pa ni kmete usposabljanje za lastno politično in gospodarsko življenje, ampak njihov glavni namen je, pridobivati jih za razne nekmetške politične stranke, kjer je kmet pač dobrodošel volilec, glavne besede pa nima, ker jo imajo — drugi! V takih časopisih pač najdemo razne sestavke »o škodljivosti gosencit itd., a to še ne pomeni, da so ti časopisi res — kmetški!

Edini list, ki s ponosom in z vso pravico lahko trdi, da se je vedno zavzemal za kmetško skupnost in za skupno kmetško stanovsko organizacijo, kjer bi odločali kmetje sami — to je »Kmetški list«! Ta pa je po svojem obsegu žalibog majhen in se oglašja samo enkrat na teden! To je pa mnogo premalo! Če bi bili naši kmetje res kaj prida stanovsko zavedni, bi prvič moral biti »Kmetški list« v vsaki naši kmetški hiši, drugič bi pa že zdavnaj lahko imeli svoj »Kmetški dnevnik«! Tako pa najdete v naših kmetških hišah lahko vse, kar hočete, samo tega ne, česar bi bili naši kmetje najbolj potrebni...

Ta je žalostno spričevalo za naše kmete in tako ne sme ostati! Na tisto stopnjo stanovske zavesti, ki so jo dosegli n. pr. Čehi, se mora dvigniti tudi naš kmet — ali pa bo ostal večer hlapec vseh mogočih gospodov, namesto da bi sam bil gospod na svoji zemlji!

Kmetje, premišlujte o tem!

Japonci se boje...

Japonsko prodiranje v svet ni izzvalo velike pozornosti samo v Ameriki, v Angliji, v Rusiji in na Kitajskem, ampak po vseh državah sploh, kjer imajo le količkaj izvozne industrije, katero grozi japonska industrija s svojimi nizkimi cenami uničiti. Gospodarska konkurenca pa kar sili ogrožene države na odpor, magari tudi na oborožen, in zato se zlasti Rusija in Amerika pripravljata na vse možnosti.

V najnovejšem času se čutijo Japonci najbolj ogrožene od sovjetske Rusije, ki ima po japonskih poročilih zbranih v Vladivostoku 50 najmodernejših podmornic, s katerimi lahko uniči v kratkem času celo japonsko brodoge, ki je veljalo silne milijarde. Posamezne dele teh podmornic so izdelali v tujih državah, potem pa so jih pripeljali v Vladivostok, kjer so jih sestavili, ne da bi bili japonski vojaki kaj opazili.

Kmetje, pozor!

15. november je tu!

Po postavi o zaščiti kmetov zapade prvi obrok, ki ga morajo zadolženi kmetje plačati na račun dolga, dne 15. novembra t. l.

Na ta rok opozarjamo kmete zato, ker je vsota, ki tega dne zapade, tožljiva; kdor torej tega dne ne bi poravnal svoje obveznosti, ta lahko računa na prav znatne pravdne stroške, če ni svoje zadeve glede dolga že prej s svojim upnikom kako uredil.

Ta dan bo za marsikoga težak, kajti 6 odstotkov dolžne vsote znaša v posameznih primerih prav lepe vsote. Kakor pa je dandanes trda za denar, je vendarle treba enkrat pričeti naše denarne razmere urejevati in dolgove odplačevati, kajti tudi tisti ljudje, ki so prej hranili in svoj denar župali denarnim zavodom, so pri nas večinoma kmetje, ki svojega denarja tudi niso kradli! Kakor je na eni strani upravičena zaščita, tako mora biti na drugi strani uveljavljena pravica, če nočemo pasti v največji gospodarski nered.

Zloraba nad delavstvom

Naš list je imel že večkrat priliko poročati, kako sramotno nekatera podjetja izjemajo in izsesavajo svoje delavstvo — tisto delavstvo, ki je večinoma kmetske krvi in rojeno v kmetijskih hišah, ki pa zaradi premajhnega donosa domače zemlje ne more ostati doma, ampak si mora služiti svoj kruh kjerkoli drugje. Zato smo bili mi tudi med prvimi, ki so zastopali zahtevo po minimalnih delavskih plačah, zavedajoč se dobro, da bo pomagano tudi kmetom, če bodo delavci zaslužili toliko, da si bodo lahko tudi kaj kupili.

Kako ravna po nekaterih krajih države z delavci, nam dokazuje najbolj razprava glavnega tajnika Delavskih zbornic v Beogradu g. Bogdana Krekiča, ki jo je napisal kot prispevek k načrtu zakona o minimalnih plačah. Tam pripoveduje med drugim, da obstoje v Beogradu, kjer je življenje precej drago, tri tvornice, kjer prejema več kot polovica delavcev manj kot 8 Din na dan plače! Dalje navaja primer, da so delavci pri vodnih delih v ledeno-mrzli reki Drini za 8 Din mezde lovili cel dan hlode in jih vezali v splave, stoječ seveda v vodi...

Tudi o tem, kako ponekod na jugu brez-

Pri tej priliki znova opozarjamo, naj ljudje ne nasedajo tistim, ki jih pamet nikdar ne sreča in ki v svoji kratkovidnosti še vedno govoričijo, »da dolgovi ni treba plačati«, »da bo vse plačala država« in kar je še sličnih modrosti. Kdor je morebiti tem ljudem verjel doslej, ta bo kmalu drugačnega mnenja! Mi smo ljudi vedno opozarjali, da je treba in da bo treba dolgove plačati! Ali vse naenkrat, ali počasi v obrokih, to je končno vseeno — ampak plačati bo treba. Ravno tako so prazne tudi govornice o »inflaciji«, ki je ne bo! Kdor torej ni sovražnik samega sebe in svoje zemlje, naj se drži veljavne postave!

Plačevanje dolgov pa ne bo za kmete samo neprijetnost, ampak bo kmetom tudi koristilo, čeprav morebiti ne takoj. Dotok gotovine v denarne zavode se bo kolikor toliko poživljal — vsako leto več — s tem pa bo zopet kmetom dana možnost dobivati kredite znova. Kaj pa pomeni za kmeta kredit, o tem se je vsak lahko prepričal zadnja leta v dobi gospodarske stiske.

vestni podjetniki zadržujejo rudarjem njihove plače, smo že večkrat poročali. Krekič navaja še več takih primerov: Rudnik »Jarandol« dolguje delavcem 3.220.572 Din, rudnik »Jerma« pri Pirotu 165.000 Din, rudnik »Ivanova« pri Zaječaru 362.000 Din, rudnik »Bare« 247.000 Din, rudnik »Nemanja« pri Čupriji 57.520 Din itd., itd.

Taki pojavi so strahotni. Ne ogražajo namreč samo ugleda države, ampak tudi interese vseh drugih delavcev. Ni čudno, da ti rudniki lahko ponujajo svoje blago napol zastoj, če delavcem nič ne plačujejo! Njihove nizke cene pa pritiskajo na cene konkurence, zlasti na cene pri nas, kjer še ne poznamo takih čudnih metod in če hoče naš podjetnik konkurirati, mora tudi plače zniževati ali pa se odreči vsakemu dobičku in delati tudi z izgubo. Največjo škodo pa trpi pri tem kmet, ki svojega blaga ne more prodati v tujino, ki mu je večinoma s carinami zaprta, doma pa tudi ne, ker delavci ne dobe niti zasluženega denarja izplačanega!

Skrajni čas je torej, da državna oblast z vso energijo napravi takim sramotnim razmeram konec in da čimprej izdela in uveljavi zakon o minimalnih delavskih plačah!

Pomen kmetijskih razstav

Zadnja leta se je začelo na deželi kljub težkim gospodarskim razmeram neko živahno gibanje, ki bo imelo, če ne bo obledelo in prezigodaj usahnilo, za gospodarski napredek naših kmetov velik pomen. To gibanje se izraža v prirejanju krajevnih kmetijskih razstav.

Razstave so prirejali nekdanje le v večjih mestih; te razstave pa so bile bolj trgovskega značaja in so bile dostopne daleč proč od razstavnih središč bivajočim kmetom prav težko, že zaradi dragih potnih stroškov. Krajevne kmetijske razstave pa so dostopne tudi najsiromašnejšim kmetom in v tem tiči velik del njihovega pomena.

Star pregovor pravi: Beseda miče — zgled vleče! Kmetijskega pouka, bodisi v govorjenju, še več pa v tiskani besedi, nam ne manjka; skoraj bi rekli, da ga imamo še preveč! Pomislimo le, koliko poučnih knjig za vse vrste kmetijstva so že izdale naše književne družbe (Mohorjeva družba, Kmetijska Matica itd.). Pa tudi v političnih listih, v dnevnikih in v tednikih, je nagromadena obilica kmetijsko-strokovnega besedila. Te vrste pouka nam torej ne manjka, manjka nam pa nazorni pouk, da kmet tudi vidi na

svoje oči, kaj se da doseči na zemlji, ki je takšna kakor je njegova. Ta prepotrebni nazorni pouk pa nam nudijo kmetijske razstave, zlasti krajevne.

Če pride kmet na veliko poljedelsko razstavo, skomigne z ramo in pravi: »Je vse to prav lepo, ampak pri nas to ni mogoče! Naša zemlja in naše podnebje sta drugačna!« — in gre... Na krajevni razstavi pa vidi, kaj je dosegljivo v njegovem kraju!

Krajevni napredek pa je velike vrednosti za »specializiranje«. So kraji, kjer rodi n. pr. sadje plodove čisto svoje vrste, ki ne uspevajo nikjer drugod. So kraji, kjer ima mleko zaradi posebne vrste klaje svoj čisto poseben okus in prav tako tudi mlečni izdelki. O trti je splošno znano, da ima vsak vinograd »svoje« vino. Take posebnosti pa svet visoko ceni in jih tudi primerno plačuje, če so pristne. Največ takih posebnosti ali »specialitet« pa ne vidi samo trgovec, ampak tudi kmet sam na krajevnih razstavah in ker jih vidi, zato se tudi mnogo lažje odloči za posnemanje kakor pa samo na besedno ali tiskano vzpodbudo. Je pač tako, da pri kmetih teorija ne zaleže dosti, praksa pa vse!

Bilo bi torej dobro, če bi se vsi odločilni činitelji, ki jim je tehnični napredek našega kmetijstva pri srcu, z vso močjo zavzemali za prirejanje krajevnih kmetijskih razstav, ki so zaradi svoje lahke dostopnosti najboljše sredstvo za kmetijski nazorni pouk.

Take razstave tudi niso drage, ker ni treba razstavljati množine, ampak samo izbrano kakovost; za take stvari pa zadostuje že šolska soba, ki je pač povsod na razpolago.

Preiskava o zarotnikih

Preiskava o zarotnikih, ki so izvršili napad v Marseille-u, se nadaljuje v vseh državah, kjer so se zarotniki mudili, z največjo natančnostjo. Preiskava se vodi v Franciji, v Švici, v Italiji, pa tudi v Belgiji, v Nemčiji in celo v Angliji.

Rezultati preiskave doslej še niso popolnoma odkrili pravih krivcev, namreč tistih, ki so dajali zarotnikom »moralno« potuho in denar. Doslej je dognano le, kdo je morilec, policija ima zaprtih tudi nekaj »sotrudnikov« pri atentatu, katerih prava imena je že ugotovila, nekaj oseb pa še iščejo.

S posebno vnemo zasleduje potek preiskave francosko časopisje. Veliki pariški listi so poslali na vse strani svoje posebne poročevalce, ki prav krepko podpirajo uradno preiskavo. Tako je med drugim neki poročevalec dognal, da ni povsem točna izjava ogrske vlade, da ji o kakem »taborišču zarotnikov« na Ogrskem ni nič znanega, pač pa da je res, da se nekateri zarotniki še danes skrivajo na Ogrskem, čeprav ne več v taborišču Janka-pusta, pač pa na Surdipusti, ki ne leži daleč proč.

Taka dognanja niso za prizadete kroge baš prijetna, so pa potrebna, da se dožene enkrat resnica do kraja.

Balkanska zveza

Na zadnji seji zastopnikov v »Balkanski zvezi« včlanjenih držav (Jugoslavije, Rumunije, Grške in Turčije), ki je bila pretekli teden v Ankari, glavnem mestu Turčije, so dosegli zopet lep napredek: po primeru »Male zveze« so sklenili poseben »političen statut« in pa ustanovitev »gospodarskega sveta«. Politični statut določa število letnih sej Zveze, vrsto predsednikov, enakopravnost vseh včlanjenih držav, in ustanovitev posebnih odborov. Ob enem se ustanavlja posebno tajništvo.

Gospodarski svet pa ima nalogo, najti pota in sredstva za čim tesnejše zbliznanje v Zvezi včlanjenih držav na gospodarskem polju.

Konferenca je nadalje sklenila, da bo o vseh svojih sklepih in ukrepih obveščala tudi Bolgarijo.

Volitve v Ameriki

V Zedinjenih državah je v torek 6. t. m. volilni dan. Volili bodo 435 poslancev. Dosedanja zbornica je štela 313 demokratov, 113 republikancev, 5 kmetijskih zastopnikov, 4 mesta pa so bila prazna. Splošno računajo, da bodo zmagali demokrati; njihova zmaga bi pomenila odobravanje dosedanje Rooseveltove gospodarske politike.

Nova avstrijska ustava

1. novembra je stopila v veljavo nova avstrijska ustava.

Nova ustava ne pozna več starega, od političnih strank izvoljenega parlamenta, ampak pozna samo stanovsko zastopstvo. Avstrija je torej postala stanovska država.

Najvišji zastop je po novi ustavi državni svet. Temu stojita ob strani Zvezni gospodarski svet in Zvezni kulturni svet. V ta zastopstva bodo volili svoje člane zastopniki sedem stanov, ki pa še niso vsi organizirani, nekaj zastopnikov pa bo imenovala v vsak zastop vlada.

Rop na Virju

Virje je majhna, a prijazna vas pri Medvodah. V tej vasi sta živeli v hišici št. 15 dve sestri, starejša 62-letna Ivanka Kafolova in nekoliko mlajša Ana. Starejša sestra je sejmarila, mlajša pa je hodila na delo v neko tovarno v Medvodah. Ker sta živeli jako varčno in skromno, sta bili na glasu, da imata denar.

V isti vasi pa je živel tudi delavec Josip Mavrin, star 32 let. Mož je videl nekdanj boljšo čase. Nesreča pa je hotela, da je mož prišel ob službo, poleg tega pa je moral poravnati še neke stare obveznosti. V svoji stiski se je spomnil na obe ženski, katerima zaradi neke izgubljene pravde ni bil posebno naklonjen. Tako je v njem dozorel sklep, da bo dosegel z enim samim zamahom sekire dvoje: maščeval se bo za izgubljeno pravdo in obenem bo prišel do denarja...

Preteklo nedeljo zjutraj je svoj naklep izvršil. Mlajša sestra je odšla k maši, starejša pa se je doma pripravljala na odhod na Brezje, kjer je hotela prodajati »odpustke«. Pripravila je tudi 2000 Din, ki jih je položila na mizo. Ko pa je za trenutek stopila iz hiše, je stal pred njo Mavrin, ki jo je s sekiro pobil na tla, naglo pobral denar in zbežal.

Zena pa ni bila ubita, ampak je bila še toliko pri moči, da je zapisala na listek »Mavrin«. Ko je prišla mlajša sestra iz cerkve, je takoj poklicala zdravnika in obvestila orožnike. Nekaj ur kasneje je bil nesrečni Mavrin že v rokah pravice...

Mavrinova žena je oropanih 2000 Din, ki jih je bil mož prinesel domov, takoj vrnila lastnici, težko ranjeno Ivanko pa so prepeljali v ljubljansko bolnišnico in zdravniki upajo, da ji bo operacija rešila življenje.

Nevaren vlomilec — ustreljen

V okolici Novega mesta so se zadnje čase močno množili vlomi in tatvine in ljudje so sumili, da gre večina vlomov na rovaš dveh nevarnih vlomilcev, in sicer Janeza Mrvarja in Jožeta Štanglja; oba sta iz Gotne vasi pri Novem mestu.

V nedeljo zvečer sta se oba z motornim kolesom odpeljala proti Žužemberku, da vlomita v tamošnjo posojilnico. Kolo sta skrila nekje v bližini, ponoči pa sta bosa prišla v trg in prišla v poslopje.

Majhen ropot pa je zbudil hišnico, ki je takoj skočila skozi okno po orožnike. Tem se je pridružilo še nekaj domačinov, ki so poslopje obkolili. Orožnik, ki je prvi vstopil, je takoj naletel na Štanglja, katerega so podrli na tla in zvezali. Mrvar pa je pobegnul skozi okno na stranišče.

Mrvar je divje bežal pred zasledovalci proti Novemu mestu. Pomagalo pa mu ni vse skupaj nič; zasledovalci so ga dohiteli, a ker na klic »Stoj!« ni obstal, ga je zadel strel ravno v tilnik, da se je zgrudil mrtev na tla...

Carine prost uvoz semena

Finančni minister je s soglasjem kmetijskega ministra in na podlagi odloka ministrskega sveta predpisal pogoje za carine prost uvoz semena cvetlic in žita (pšenice, rži, ječmena, ovsu in turščice), riža v zrnju in sočivja (fižola, graha itd.) v zrnju, kadar se uvaža zaradi pridelovanja boljših vrst teh rastlin. Za carine prost uvoz boljših vrst kulturnih rastlin sta potrebni potrdilo pristojne banske uprave in dovoljenje carinskega oddelka finančnega ministrstva, da je uvoz carine prost. Dovoljenje bo vsebovalo potrdilo, da bodo uvozniki semena uporabili uvozno seme izključno samo za setev in za izboljšanje dosedanjih vrst semen dotične rastline. Prošnje za dovoljenje uvoza semen naj vložijo kmetje na banske uprave preko pristojnih sre-

skih načelstev, odnosno mestnih poglavarstev, zadruga pa preko svojih zvez. Zveza kmetijskih združenj in kmetijske ustanove (državne in samoupravne) in protokolirane trgovine s semenom naj se za dovoljenje obrnejo neposredno na pristojno banovino. S takimi dovoljenji naj se uvozniki obrnejo na finančno ministrstvo, da dobe dovoljenje za carine prost uvoz.

Ljubljanska trgovska zbornica proti Bači

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je te dni naslovila na merodajne faktorje v Beogradu obširno in utemeljeno predstavko, v kateri zahteva prepoved uporabljanja gumijaste obutve. Ta predstavka je v prvi vrsti naperjena proti Bači, ki čedalje bolj poplavlja z gumijasto obutvijo našo državo. Zbornica se v svoji predstavi poziva na mnenje številnih inozemskih znanstvenih institutov, ki so ugotovili, da je obutev iz gumija zdravju škodljiva in nehygienična. Vsled tega so že v mnogih državah prepovedali nositi gumijasto obutev, ki povzroča zlasti prekomerno potenje, ker izključuje ventilacijsko možnost.

Pa tudi narodno-gospodarski momenti govorijo proti rabi gumija za izdelavo čevljev, saj je znano, da se je v zadnjih letih uvoz gumija v našo državo stalno večal, kar brez dvoma za naše narodno gospodarstvo ni pridobitev, saj imamo dovolj živine in kož doma! Gre torej tu v prvi vrsti ne samo za zaščito naših najštevilnejših obrtnikov, t. j. čevljarjev, ampak tudi za splošno gospodarstvo in zlasti tudi za našega kmeta. Res

Drole, Kočevje:

Kužni katar sramnic

z ozirom na narodno gospodarstvo v banovini

Če se spomnimo 20 let nazaj, so bili pri živinoreji isti pojavi kakor dandanes. Razlika je bila samo v tem, da se ni vedelo zakaj krava ni hotela ostati breja. Še prav dobro se spominjam, da se je po vasi govorilo: ta in ona sosedova sivka se noče obrežiti. Gospodar, misleč, da je krava postala za pleme nesposobna, je to kravo poredil in nato prodal mesarju.

Z bolj povečano veterinarsko prosveto med narodom pa se je vzrok te nebrejosti, oziroma jalovosti kmalu odkril in narod je počasi spoznal svojega nevarnega sovražnika v živinoreji, t. j. kužni katar sramnice pri govedih.

Dandanes je zavzela ta bolezen že tako velik razmah, da že resno ograža našo živinorejo.

Poglejmo si to gospodarsko pošast malo natančneje.

Prvo, kar si le dobro zapomnimo je, ta bolezen je kužnega značaja, t. j. da se prenaša potom skoka bikov, gnojnice ali gnoja od živali na žival.

Bacil, ki to bolezen povzroča, se nahaja v sluznici sramnice. So pa tudi slučajni, da se nahaja celo v sluznici maternice in celo zaide v jajčnik in ga uniči.

Najraje se okužijo mlade živali ali ne prizanaša tudi starejšim.

Praksa je tudi pokazala, da se mlajše lažje pozdravijo od starejših. Nasprotno pa se maternica in jajčnik pri mlajših hitreje okuži in to je ravno posledica, da imamo toliko telic jalovk.

Kmalu po enem okuženem skoku ali sploh okužitvi opazimo, da je krava bolj nemirna. Pri nekaterih kravah je ta znak takoj drugi dan, dočim pri drugih šele čez dva, tri ali štiri dni.

Sluznica sramnice, ki je v zdravem stanju lepo rožičaste barve, bolj svetla, postane živo rdeče barve in nateče.

Na dnu sramnice nastanejo podolgaste gube rdeče barve in par dni nato se že pojavijo kot proso velika zrnca ravno tako rdeče barve. Ta zrnca, ki so ravno znak te bolezni, so precej trda in se lahko otipajo.

Je sicer, da je gumijasta obutev nekoliko cenejša, toda z ozirom na to, da je trpežnost gumijaste čevlja v primeri z usnjenim čevljem manjša in zlasti z ozirom na to, da je tudi možnost popravila pri gumijastem čevlju toliko kot izključena, predstavlja uporaba gumijastih čevljev dejansko samo navidezno in le trenutno korist konzumenta. Vsled eminentno zdravstveno-higieničnih, narodno-obrambnih in narodno-gospodarskih momentov se je zbornica odločila za navedeno akcijo.

Svetovna želez pšenice

Mednarodni agrarni urad v Rimu je objavil te dni rezultate svojih preiskovanj o svetovnem stanju pšenice.

Celotni pridelek pšenice znaša 889 milijonov centov (lani 987). V Evropi so pridelali pšenice 402 milijona centov (lani 476).

Evropske uvozne države se dele na tri skupine. V prvo spadajo: Španija, Estonka, Francija, Letonska, Portugalska in Švedska. Te države letos ne bodo uvažale nič pšenice, dočim so jo lani uvozile nad 5 milijonov centov. V drugo skupino spadajo: Nemčija, Avstrija, Grška, Italija in Češka. Te države so lani uvozile 7 milijonov centov pšenice, letos je bodo pa potrebovale dosti več; Češka bo rabila 4 milijone centov, Nemčija 5 milijonov, Avstrija 4 in Grčija 3 milijone. V tretjo skupino pa spadajo Anglija, Irska, Švica, Holandska, Danska in Norveška. Ta skupina bo letos potrebovala okoli 93 milijonov centov pšenice.

Vsled velike potrebe se bodo znatno skrčile tudi zaloge stare pšenice.

Že v tej stolpnji opazimo, da se iz sramnice izceja sluz, ki se pa pozneje spremeni celo v gnojno izliv brez posebnega duha. Tudi ta izliv ima bacile v sebi.

V tem stadiju je krava precej nemirna. Bolj pogosto gre na vodo, njen hod je neokreten, na mesu opada in zmanjšala se je njena količina mleka.

Ta izliv traja navadno po en mesec, posebno če smo ta katar takoj zdravili in če je bolezen bolj lahke narave, ti znaki počasi zginevajo.

Bolj nevarno pa je, če to gnojno vnetje preide v sluznico maternice ali celo naprej do jajčnikov. Ta dva slučaja, posebno vnetje jajčnikov, ima za posledico neplodnost dotične krave, ker na ta način jajčnik ohromi.

Če pa je vnetje maternice, t. j. jajčniki so ostali še zdravi, se krava v malo slučajih še obreži ali pozneje večinoma v tretjem do šestem mesecu povrže.

Posledice te bolezni so za narodno gospodarstvo zelo občutljive. Predno bi pa te posledice opisal, bi še priporočal nekaj navodil za zdravljenje te bolezni.

Kdor le more in takoj ko opazi navedene znake, naj se takoj obrne na pristojnega živinozdravnika radi prepoznanja in zdravljenja te bolezni.

Za zdravljenje ima veterinarstvo precej vrst zdravil. Ker pa je bolezen sama na sebi, posebno če je zastarela, zelo odporna, so tudi uspehi zelo različni in zaradi tega dostikrat precej nepopoljni.

Če je ta katar samo par dni star, ga zastavimo, oziroma pozdravimo z različnimi razkužilnimi sredstvi, t. j. z 1½% raztopino lizola ali kreolina. Pozneje lahko mažemo te gube in zrnca na spodnjem notranjem delu sramnice tudi z jodovo tinkturo. Vse eno pa tudi izpiramo z razkužilnimi sredstvi, da na ta način obvarujemo pred vnetjem maternice in jajčnike.

Dalje so nam na razpolago tudi bissulin

svečice in pieton lističi, katere dajemo po navodilu živinozdravnika.

Nikdar pa ne smemo pozabiti tudi razkužiti tak hlev.

Še bolj pa je važno, da se te boleznii čuvamo.

Kadar kravo pripuščamo k biku, izperemo njeno sramnico z sodovo raztopino, t. j. na 1 liter vode damo 1 kavno žličko kuhinjske sode in s to vodo vsaj eno in pol ure pred skokom sramnico izperemo. Bikovo žilo pa po vsakem skoku operemo z 1½% lizolovo raztopino, dokler obstoji sum, da je v kraju ta bolezen.

Kako veliko škodo nam prinaša ta bolezen, kažejo sledeči primeri:

1. Ena krava, 500 kg težka, ki na tej bolezni oboli, shujša najmanj za 50 kg. Če računamo kg Din 2'—, je Din 100'—.

2. Zamudi eno tele, ker se dolgo ne obreji. Škoda po današnji ceni Din 400'—.

3. Ta krava, ker ni imela teleta, je imela letno najmanj 1000 litrov mleka manj. Če mleko računamo po Din 1'— je zopet tisoč dinarjev.

Skupno ena sama taka krava je eno leto odnesla narodnemu gospodarstvu Din 1500'—, kar je najnižje vzelo.

Če vzamemo, da ima naša banovina okrog 250.000 krav in pri tem smelo trdim, da je 10% okuženih, kar znese 25.000 krav, tedaj znese celokupna škoda pri narodnem gospodarstvu 37 milijonov 500.000 tisoč dinarjev, in to v enem samem letu.

To je vsota, s katero bodo morali gospodje pri banovinski skupščini resno računati in za organizacijo pobiranja te bolezni odobriti izdatno vsoto.

Občinske volitve v Angliji

V Angliji so imeli pretekli teden občinske volitve.

Te volitve so zanimive zaradi tega, ker so pokazale mogočen preokret angleškega prebivalstva na levo! Zmagali namreč niso pristaši sedanje vladne večine, ampak prav velike uspehe je dosegla Delavska stranka (»laburisti«). Delavska stranka si je osvojila celo polovico občinskih zastopstev v Londonu, kjer je sedež največje bogatije sveta.

Zmagc Delavske stranke smatrajo splošno kot znak, da bo ta stranka zmagala tudi pri prihodnjih volitvah v državni zbor, ki bodo leta 1935, ali pa l. 1936. Če se bo Delavski stranki tudi ta zmaga posrečila, potem bo tudi vsa svetovna in gospodarska politika krenila v drugo smer.

Naročanje tovorn. vagonov

Generalna direkcija državnih železnic je odredila, naj se od 1. novembra dalje opravi razdelitev vagonov samo enkrat na dan, in sicer ob 12. Stranke se zato opozarjajo in naprošajo, naj svoja naročila vagonov, ki so jim potrebni za prihodnji dan, izroče načelnikom nakladalnih postaj najkasneje do 8:30 dopoldne.

Glede vagonov za večje tovore (hmelja, prediva, lanu itd., svežega mesa, perutnine, oglja itd.), za katere imajo naše železnice vagone le v omejenem številu, se strankam priporoča, naj izroče svoja naročila teh vagonov postajenačelnikom vsaj dva do štiri dni pred nakladanjem, da bo mogoče ugoditi tudi tem potrebam in ustreči željam trgovskih in gospodarskih krogov.

12 milijard dolarjev za javna dela

Predsedniku Zedinjenih držav Rooseveltu so predložili predlog, naj določi 12 milijard dolarjev za javna dela za bodočih 5 let. 7 milijard naj bi dala vlada, 5 milijard pa bi se dobilo iz domačega posojila. Sedaj leži v ameriških denarnih zavodih nad 12 milijard dolarjev brez obresti in brez koristi.

Z druge strani pa poročajo, da je ta vest še prezgodnja.

Kmetska mladina

Celje. Pododbor Zveze kmetskih fantov in deklet je na svoji seji dne 1. t. m. med drugim sklenil prirediti prosvetno-organizatoričen tečaj za fante. Tečaj bo trajal 3 dni, dnevno se bo vršilo po pet predavanj in ogledi raznih celjskih institucij. Tečaj je določen na dneve v začetku januarja prihodnjega leta. Ker pa bodo enake tečaje priredili tudi ostali Pododbori, zato bo celjski Pododbor te že predvidene datume kakor tudi program tečaja predložil še seji predsednikov Pododborov, da bodo tako vsi tečaji natančno po skupnem programu in brezhibno organizirani.

Hajdina pri Ptujju. Dolgo že ni bilo nobene glasbe iz našega kraja. Pa vendar ne spimo. Društvo kmetskih fantov in deklet v Hajdini je tekom leta prirejalo sestanke in izlete. Pred enim mesecem dne 7. oktobra pa smo priredili vinsko **trgatev**, s katero smo pokazali javnosti, posebno pa našim nasprotnikom, da gremo neustrašeno naprej za našim ciljem in da se sploh malo zmenimo za protiagitacijo, ki jo širijo proti našemu društvu. Čeravno so se našli taki, ki so trgali naše plakate in metali po cestah, je bil obisk na prireditvi nadvse zadovoljiv in pokazalo se je, da še ima kmetska mladina, združena v od nekaterih tako osovražnem Društvu kmetskih fantov in deklet, vseeno mnogo prijateljev. Naša prva prireditev, vinska trgatev, ki je tako lepo uspela, nas je še bolj navdušila za delo v Društvu kmetskih fantov in deklet.

Na nedeljo 4. novembra smo imeli sklican ustanovni občni zbor, na katerega je mislil priti delegat Zveze kmetskih fantov in deklet iz Ljubljane. Ker pa delegata ni bilo, smo ustanovni občni zbor preložili in vršila se je žalna kome-moracija za blagopokojnim Nj. Vel. Viteškim kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem, katero je vodil šolski upravitelj g. Petje Ignacij, ki je imel nadvse lep zgodovinski govor o blagopok. Nj. Vel. kralju Aleksandru I. Zedinitelju in o naši državi Jugoslaviji, za kar se mu na tem mestu še enkrat zahvaljujemo. Razveseljivo je tudi, da se je razen gosp. šolskega upravitelja in ge. soproge odzvalo vabilu tudi vse ostalo učiteljstvo na napovedan ustanovni občni zbor Društva kmetskih fantov in deklet.

Čudno se nam zdi, da se ni smelo pred cerkvijo razglasiti in povabiti na naš ustanovni občni zbor, ker je to mesto vendar za razglasenje vseh uradnih in privatnih novic. Vemo pa, od katere strani to izvira ter si bomo to tudi zapomnili.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Dne 11. p. m. je priredilo naše Društvo kmetskih fantov in deklet žalno svečanost v gostilni g. Golenka Antona. — Ob 18. uri je društveni tajnik **tov. Stan-ko Vrbnjak** v krasnih besedah obujal spomin na našega kmetskega Viteškega Kralja Aleksandra I. Zedinitelja. Vsi številni navzočni so ob korcu izvajanja tov. tajnika Kralju-Mučeniku zaklicali trikrat: »Slava Mu!«

Beričvo pri Ljubljani. Dne 28. p. m. je Društvo kmetskih fantov in deklet v Beričevem ob navzočnosti vsega članstva z žalno sejo počastilo nesmrtni spomin Viteškega Kralja Aleksandra I. Zedinitelja. **Tov. Niko Einspiler** je v lepem govoru poveljeval pokojnega Kralja. **Tov. Lojze Avsec** pa je opisal veličastne in nad vse ganljive svečanosti v Beogradu, ki se jih je udeležil kot zvezin praporščak.

Krka pri Stični. Skupno z drugimi društvi je priredilo Društvo kmetskih fantov in deklet

dne 12. t. m. v šoli žalno svečanost za blagopokojnim Viteškim Kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem.

Gora pri Sodražici. Društvo kmetskih fantov in deklet na Gori pri Sodražici je imelo žalno sejo za blagopokojnim Viteškim Kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem dne 13. oktobra ob 8. uri zvečer. Čim smo se zbrali v šolski sobi, je otvoril sejo predsednik tov. Alojz Čampa in podal besedo šolski upraviteljci **tov. Praprotnikov**. Vsi smo zrl s tesnobo v srcu na sliko blagopokojnega Kralja, odeto v žalno kopreno in okrašeno s cvetjem in svečami. **Tov. Praprotnikova** nam je prečitala vest o grozni smrti našega Kralja ter vstopu na prestol Nj. Vel. Kralja Petra II. Nato nam je podala življenjepis blagopokojnega Kralja, posebno poudarjajoč njegovo veliko ljubezen do domovine in naroda. Zatem je bil povzel besedo še **tov. Praprotnik**, ki je orisal njegovo brezprimerno junaštvo v osvobodilnih vojnah, usmiljenje do preprostega ljudstva in veliko državniško modrost. S trikratnim »Slava!« klicem je bila zaključena žalna seja.

Vanča vas. Dne 20. p. m. je priredilo novoustanovljeno Društvo kmetskih fantov in deklet žalno sejo za blagopokojnim Kraljem Aleksandrom I. Zediniteljem, na kateri je tov. predsednik ob polni udeležbi članstva podal življenjepis pokojnega Kralja, nakar so vsi navzočni trikrat zaklicali: »Slava!«

Sv. Ana v Slov. Goricah. Pričeli smo se gibati v pravem kmetskomladinskem duhu. Vstati hočemo tudi pri nas in vzeli smo si za vzgled tovariše in tovarišice pri Sv. Marjeti v Slov. Goricah, kjer obstoji Društvo kmetskih fantov in deklet. Tudi mi se hočemo usposabljeni za borbo do boljše bodočnosti. Nad 50 kmetskih fantov in deklet se je že prijavilo in bomo v kratkem ustanovili kmetsko-mladinsko postojarko, kar bi bili že storili, pa smo odložili radi splošne žalosti za blagopokojnim Kraljem.

Kapela pri Slatini-Radenci. V nedeljo, dne 21. t. m. je sklical **tov. Ivan Stuhec**, drevesničar v Murščaku, sestanek za ustanovitev Društva kmetskih fantov in deklet. Udeležba je bila zelo številna. Fantje in dekleta so z navdušenjem odobraval sklicateljeva izvajanja o ciljih društva in so si izvolili pripravljalni odbor s **tov. I. Stuhecom** kot predsednikom, tovarišico **Anico Horvat** kot podpredsednico in **tov. Martinom Janšovcem** kot tajnikom ter petimi tovariši odborniki. — Pripravljalni odbor je že vložil pravila in ko bodo potrjena, pričnemo s predavanji, tečaji in zbiranjem knjig za knjižnico.

Gaberje pri Brežicah. V nedeljo, dne 28. p. m. se je vršil v dvorani g. Kramerja v Dobovi ustanovni občni zbor Društva kmetskih fantov in deklet v Gaberju za vasi Selo, Gaberje in Mali Obrež. — Nad 80 tovarišev in tovarišic, delegatov učiteljstva, Sokola in Rdečega križa iz Dobove in delegatov tovariških društev Vihre in Krške vasi je napolnilo vso dvorano. Predsednik pripravljalnega odbora **tov. Ivan Vidmar** je otvoril občni zbor, pozdravil vse navzočne in se z iskrenimi besedami pomudil ob spominu na našega nepozabnega Viteškega Vlado-darja, ki so mu vsi zbrani zaklicali trikratni »Slava!«, nakar je grabljica **tov. Šetinčeva** deklamirala Albrehtovo: »Viteškemu kralju Zedinitelju.« — **Tov. predsednik** je nato podal zgodovinsko sliko kmetskega gibanja v teh krajih še izza Matije Gubca. Po poročilih tajnika, blagajnika in nadzornika je povzel besedo predsednik Zveze kmetskih fantov in deklet **tov. Ivan Kronovšek**, ki je v temperamentnem govoru pokazal na slabosti v starejši generaciji in na kak način mora mladina to popraviti. Predsednik Krškega pododbora Zveze **tov. Tine Horvatič** je poudarjal potrebe društva glede strokovne izobrazbe in kmetske zavesti. Po deklamaciji kosca **tov. Poloviča** »Pesem kmetske mladinec (R. Gobec) je bil izvoljen sledeči odbor: **Ivan Vidmar** iz Gaberja, predsednik; **Cetin Franc** iz Sela, podpredsednik; odborniki: **Cvetko Ciril, Gaberje; Danev Jože, Gaberje; Šeler To-**

ne, Sela; Weble Jože, Sela; Polovič Rezika, Gaberje; Pilpah Ivan, Sela; Hrvatič Franc, Mali Obrež; Lavrič Franc, Mali Obrež. Namestniki: Kežman Rezika, Gaberje; Basina Ferdo, Gaberje; Preskar Anton, Sela; Hrvatič Jože, Mali Obrež. Ob zaključku zborovanja je bil z velikim navdušenjem soglasno sprejet predlog, da se odpošlje banu dr. Dragu Marušiču pozdravna br-zojavka.

Kmetijska šola na Grmu je zaključila 31. oktobra letni tečaj, ki ga je obiskovalo 18 v šolskem internatu stanujočih učencev. Zaključni svečanosti so prisostvovali vsi učitelji z ravnateljem g. inž. Zupaničem ter sreski kmetijski referent prof. g. Malasek in predsednik sreskega kmetijskega odbora g. Bulc iz Mirne. Izid šolskega leta je 5 odličnih, 1 prav dobra, 8 dobrih in 1 zadostna ocena. Najboljši učenci so dobili v nagrado strokovne knjige, denarno nagrado kmetijskega odbora pa je prejel Ivan Škvarič iz Dolenjih Stopič.

Sp. Polskava. Kr. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani je na prošnjo tukajšne občine dovolila, da se vrši 3 mesečni kmetijsko-gospodinjstvi tečaj za naša dekleta. Tečaj obiskuje sedaj 16 deklet. Vse stroške, ki pripadajo krajevnim činiteljem, nosi občina. Tudi za drugi tečaj, ki se prične začetkom decembra, je veliko zanimanje, in se je prigrasilo mnogo deklet iz Sp. in Zg. Polskave, Črešnjevce in Pragerskega. Za kritje stroškov tega tečaja bo skrbel srški kmetijski odbor Maribor desni breg. Med tem tečajem bodo ob nedeljah tudi razna predavanja o gospodinjstvu in dr. za žene in dekleta, ki ne obiskujejo tečaja.

Novice

★

Trije popotniki na strehi brzovlaka. Te dni so se pripeljali iz Gradca v Maribor trije mladeniči na strehi brzovoznega vagona. Ko je spredovnik fante našel, so bili vsi premrzli in so bili prav veseli, da je njihove vožnje konec.

Od doma je pobegnila 15-letna Anica, hčerka usnjarskega pomočnika Franca Širca iz Ptuja.

Nevarnega tatu, ki je ukradel pred dobrim mesecem kmetu Lovru Bočkincu iz vasi Bočkinci na Hrvaškem okoli 400.000 Din, so orožniki prijeli v Novi Gradiški. Pri njem so našli še 77.000 Din.

Pod vlak je skočil v Mariboru 20-letni delavec Anton Benčič iz Varaždina. V smrt je šel, ker mu je bilo delo v tovarni odpovedano.

Kathreiner Kneippova sladna kava je s svojo kakovostjo in izdatnostjo nenadkriljiva! Pazite na tovarniški znak!

Skesan tat. Preteklo nedeljo je ukradel neznan tat posestniku Flerinu v Stranjah okoli 7200 dinarjev. Naslednjega dne so pa že našli okoli hiše na raznih mestih 6000 Din, ki jih je skesani tat prinesel nazaj, 1200 Din pa si je ali obdržal, ali pa položil nekam, kjer jih še niso mogli najti.

18.400 bolnikov je bilo do 1. novembra sprejetih letos v bolnišnico v Ljubljani. Največ jih je bilo sprejetih na kirurški oddelk (8800).

Proti pasji steklini cepijo v Jugoslaviji vsako leto okoli 10.000 oseb.

Odlikovanje. Z redom Jugoslovanske krone I. stopnje je bil odlikovan minister za socialno politiko g. dr. Fran Novak.

Penarejevalca vložnih knjižic Arnolda Fleischhacker-ja iz Zagreba je zagrebška policija zaprla, ker je po komaj prestani kazni že zopet ponaredil hranilno knjižico za od 10 Din na 156.010 Din.

Nevarna patrona. Na Laverci pri Ljubljani stanujoči 36 letni krojač Jože Vodenik se je na praznik doma tako neprevidno igral s patrono, da se mu je v roki razpočila. Drobcji so mu tako ranili desno oko, da je oslepel.

9586 volileev ima Maribor po novem zakonu o volilnih imenikih.

111 let stara priča. Pred sodiščem v Beli Palanki je bil te dni zaslišan kot priča 111 letni posestnik Tosa Videnović iz Donje Glame. Mož je telesno še popolnoma čil in zdrav, tako da je prišel 2 uri daleč na sodišče peš.

Na ljubljanskem novem pokopališču, ki obstoji že 28 let, je doslej pokopanih že okoli 42 tisoč oseb.

Vlomi in tatvine. V gostilno g. Mandla v Radvanju pri Mariboru so neznani ljudje vlomili in odnesli okoli 4000 dinarjev. — Posesniku Ivanu Hrgi iz Juršincev pa so tatovi odnesli 5100 dinarjev.

Zagoneten zločin. Pretekli ponedeljek zjutraj so našli blizu Gornjega Sečovega pri Rogški Slatini 80 letnega zasebnika Franca Cvetka ubitega. Po vseh znakih sodeč gre za roparski umor, ker je slovel pokojni Cvetko kot premožen mož.

Nevarno se je opeknel po obrazu pretekli teden 8 letni posestnikov sin Rudolf Praprotnik iz Ponove vasi pri Grosupljem. Otroci so zažigali smodnik.

Z mlekom so gasili požar kmetje v vasi Zlebovi pri Rogatici, ker v kraju ni bilo vode.

Smrtno se je ponesrečil te dni ugledni posestnik Vinko Kos iz Lok. S svojimi tovariši je šel nabirat encijan na Veliko planino, kjer pa je spodrsnil in padel tako nesrečno, da je mrtev obležal v prepadu.

Kaj bom dal svojemu otroku? Tako se vprašujejo danes vsi starši, katere tarejo skrbi, kaj

bo z njihovimi otroci. Edini odgovor, ki je še količkaj zanesljiv, je: pošteno vzgojo in dobro strokovno izobrazbo, da bodo značajni ljudje in sposobni delavci, pa se bodo v življenju že prerili do poštenega kosa kruha. Najboljši pripomoček pri vzgoji in izobrazbi pa je dobra knjiga. Za naše kmetovalce izdaja take knjige vsako leto Kmetijska matica v Ljubljani. Za skromno udnino Din 20—dobi vsak ud 4 lepe in koristne knjige, pisane samo za kmetovalce. Kdor hoče svojemu otroku dobro, ta mu bo naročil knjige Kmetijske matice. Naročila sprejemajo krajevni poverjeniki in uprava Kmetijske matice v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7.

Nesrečno praznovanje. Podjetni J. B. je zvedel, da bo leha posestnica J. D. v mariborski okolici že delj časa in ji ne pomagajo nobena zdravila. Navihanec je izrabil to njeno bolezen. Dal ji je skrivnostno pismo, češ da ga mora nositi na bolečem mestu, večkrat pa naj to pismo tudi prečita, da bo s tem izgrala hudiča iz svojega telesa. Poleg tega je čudodelni »doktor« izročil lahkovernici tudi stekleničico z zdravilno tekočino. Vse to pa ne bo nič pomagalo, je zatrdjeval sleparski padar, če ne bo vrgla v določenih razdobjih v bližnji potok vsakokrat nekaj 20 dinarskih kovancev. V tem pa je bilo tudi zdravljenje, seveda ne ženske bolezni, marveč sleparjevega žepa. Ker pa lahkovernica le ni ozdravela, se ji je zdela zadeva sumljiva in je nesla »zdravilno pijačo« nekemu zdravniku v Ptuj, ki je ugotovil, da je tekočina le pokvarjeno vino. Slepar bo seveda dobil za svoje »zdravljenje« zasluženo plačilo.

Razno

★

Zapravljeni milijoni

S Holandskega poročajo, da je vlada odredila, naj kmetje v najkrajšem času pobijejo 150.000 krav in volov in 50.000 telet. Meso bodo predelali v konzerve. Svoj sklep utemeljuje vlada s tem, da je živine, zlasti krav, na Holandskem preveč in zato nima ne mleko, ne surovo maslo in ne meso nobene cene več. Blaga mora torej biti manj, potem pa se bodo cene zopet dvignile na staro višino.

Pred nekaj leti pa so začeli ravno na Holandskem izsuševati velik del od morja poplavljenega obrežja. To delo so takrat slavili kot nekako čudo moderne tehnike, ki je seveda tudi veljalo svoje težke milijone. Takrat so rekli, da bo to delo ogromnega pomena za Holandsko, ker bo na tako pridobljenem svetu lahko živelo na tisoče kmetov, ki bodo lahko redili živali nič koliko...

Danes pa, ko je zemlja tukaj in ko je naseljena, pa sklene vlada, naj kmetje svojo živino uničujejo...

Nekaj podobnega se je takoj po vojni zgodilo v Ameriki. Takrat je svet silno iskal žito in moko. Cena je šla vedno bolj kvišku. Da izrabijo to ugodno priložnost, so v Ameriki za ceno težkih milijard dolarjev začeli izpreminjati prej puste in neobdelane ravnine v plodna, žitna

polja. Danes pa, ko je žita preveč, pa žito sežigajo...

Tudi v južni Ameriki ni nič boljše. Tam so širili nasade kave od dne do dne, danes pa mečejo pridelek v morje, samo da bi ostanek dosegel višjo ceno...

Vsak razsoden človek mora uvideti, da je takšno »gospodarstvo« nesmiselno in brezglavo, in vsak se vpraša: Zakaj pa ne razdele preoblega pridelka med tiste, ki nimajo nič? Če bi evropski in ameriški brezposejni reveži dobili tisto pšenico, kar je sedaj sežigajo ali pa pomečejo v vodo, bi je bilo prav kmalu konec, mogoče še prej kakor v plamenih, ostanek bi pa pokupili tisti, ki imajo še kaj v žepu, prav tako in za prav takšno ceno kakor jo pokupijo danes!

★

Največji most na svetu

Največji most na svetu so dogradili te dni v Afriki čez reko Sambesi. Most je dolg 3600 metrov. Dela so trajala tri leta in to v kraju, kjer vedno razsaja malarija. Družba pa, ki je delo izvrševala, je storila za zdravje svojega delavstva vse, kar je mogla in res vsa tri leta ni umrl noben delavec za malarijo. Nova železnica bo odprla novo pot v osrednjo Afriko.

★

Socialno zavarovanje v Zedinjenih državah

V Zedinjenih državah vodi ministrstvo za socialno politiko ženska, gospodična (miss) Frances Perkins. Ta je v nekem predavanju

napovedala, da bo predložila v kratkem parlamentu zakonski načrt o socialnem zavarovanju. »Moj načrt,« je izjavila, »bo varoval ljudi za primer brezposelnosti, starosti in prezgodnje smrti. Mi podpiramo sedaj 17 milijonov oseb, kar nas velja mesečno 135 milijonov dolarjev, ne da bi splošnost kaj od tega imela. Moj načrt sloni na angleškem zakonu o socialnem zavarovanju, ki je najboljši, in ki je v veliki meri pomagal, da kriza v Angliji še zdaleka ni bila tako huda kakor pri nas.«

Pripominjamo, da v Ameriki doslej socialne zakonodaje sploh niso poznali.

*

Najhitrejši vlak na svetu

Te dni je privozil iz Los Angelesa v Kaliforniji v Newyork na poseben način zgrajen vlak, ki je prevozil dolgo pot — preko cele Amerike! — v 56 urah in 55 minutah. Vlak goni motor, ki ima 900 konjskih sil. Na kolodvoru v Newyorku je čakala na prihod vlaka ogromna množica ljudi z županom na čelu. Šef-inženjer, ki je vodil vlak, je pri izstopu iz svoje kabine takoj padel v nezavest zaradi silne vročine v kabini, pa se je na svežem zraku takoj zopet osveštil. Vlak je vozil z brziho 165 kilometrov na uro, na nekaterih delih proge pa tudi z brziho po 180 kilometrov.

*

Bosanski pregovori

»Ne oženi se, dokler ne moreš rediti treh žen.«

»Vse deklice, ki so stare 14—16 let, si domišljajo, da jih je samo cesar (sultan) vreden; od 16. do 18. leta se zadovoljne tudi že z velikim vezirjem, od 18. leta so pa zadovoljne z vsakomur, samo da je moški.«

»Svojega sina oženi, kadar ga hočeš, svojo hčer pa, kadar jo le moreš, kajti laže je dobiti ženo kakor staro ruto-ovratnico.«

»Zaupaj mirno ženi svojo skrivnost, ampak prej ji jezik iztrgaj!«

»Bedast prijatelj je večja muka kakor moder nasprotnik.«

»Kdor se ti bolj liže kakor je treba, ta te je že ogoljufal ali pa te še bo.«

»Pogumno nastopi proti nasprotniku, ki se hoče s teboj boriti, boj pa se tistega, ki pred teboj beži!«

»Cesarjev križ ni nič lažji kakor sultanov polmesec.«

»Paša je nahujsi, če mu zmanjka denarja.«

*

Oboroževanje na morju

Te dni so se vršila v Londonu pogajanja za omejitev oboroževanja na morju. Konferenca, katere so se udeležili zastopniki Anglije, Zedinjenih držav in Japonske, pa je potekla vsled japonskega odpora brez uspeha, ker Japonci niso hoteli več priznati, da bi oni bili še naprej »manj vredni«. Japonski zastopnik je izjavil kratko, »da je svetovno morje last vseh narodov in da Japonska ne prizna nobeni državi več na svetovnem morju kakšne prednosti.«

*

Nevaren aparat za lažnivce

Ameriški polkovnik Goddard je iznašel aparat, ki ga drži obtoženec med zasliševanjem v roki. Znano je namreč, da nastanejo v telesu, če zaslišanec laže, neke izpremembe (v pritisku krvi itd.), ki jih aparat točno zabeleži s črtami. Ko je zasliševanja konec, pove aparat, ali je osumljenec lagal ali ne. Doslej se je ta aparat še vedno obnesel.

Kratkoviden mož

Ja za božjo voljo, Angelca, ali bo res to, kar so trdili tvoja stara mati pred najino poroko, da boš imela v zakonu več smisla za navijanje gramofona in buljenje v kino-platno, kakor za najino družinsko srečo!?

Po svetu

Trije banditi napadli vlak. Blizu Dunaja so te dni napadli trije mladi ljudje strojevodjo brzege vlaka, ki vozi od Semmeringa na Duraj. Strojvodja se je pa napadalcev ubranil in enemu odtrgal kos obleke. Tako je policija precej lahko vse tri zlikovce prijela.

Mesto krompirja — 17 trupel. Ameriška policija je razkrila v neki kleti za krompir 17 mrtvih Kitajcev. Kitajcem je namreč naseljevanje v Ameriki prepovedano; neki Kitajci so se pa le vtihotapili na večjo ladjo, a iz strahu, da ne bi bil kaznovan je poveljnik ladje dal Kitajce pobasati v vreče za krompir in jih skrnil v klet, kjer jih je policija našla.

Z žitom namesto z denarjem so hoteli plačati davke kmetje nekje na Francoskem. Ker so se uradniki branili vzeti žito in zahtevali denar, so kmetje žito postavili pred davkarijo in odšli.

25.000 visokošolcev in srednješolcev, ki so končali svoje študije, išče letos na Češkem kakšro zaposlitev. Služb pa ni!

Velik bogataš je umrl v Parizu. Je to baron Rothschild, šef velike banke istega imena. Zapušča 2 sinova. Stari baron je zapustil precej milijonov za dobrotelne namene.

Samo po 700 oseb na dan obiskuje še kinematografe v Pragi, kjer predvajajo nove filme. Pred nekaj leti so štela taka podjetja še po 2000 obiskovalcev na dan. To se pravi, da ljudje nimajo denarja ali pa se jim zde filmi že predolgčasni.

Hud mrzaz je nastopil na Angleškem. V nekaterih krajih pa je padlo toliko snega, da je bil promet resno oviran.

Vanče Mihajlov — prijatelj. Turške oblasti so zaprle na zahtevo francoske vlade znanega voditelja »makedonstvujočih« Vančo Mihajlova zaradi suma, da je tudi on zapleten v atentat v Marseille-u. Vanče Mihajlov je takoj po državnem prevratu v Bolgariji (meseca maja) pobegnul v Carigrad.

A. S.

Rokovnjaška osveta

(Nadaljevanje.)

Drugo jutro »rihtar« Eržen na vse zgodaj odide k znancem. Izbere si Padarčka, Komolčka in Rota, tri najbolj znane biriče, ki so s posebno vnemo lovili fante za v vojake. Pri Padarčku se močje zapro v kamrico in se posvetujejo.

»Treba ga bo dobro zgrabiti,« meni Padarček. »Sicer je miren, kadar ga pa razjeziš, še sam zlodej ne opravi lahko z njim! To sem že videl lani, ko je v Dobu premikastil kar štiri na mah, ko so ga skušali prijeti —«

»Mi ga bomo pa le ukrotili!« hoče biti Komolček posebno pogumen.

Matevž Eržen prikimuje:

»Torej jutri zvečer bomo pričakovali tička, ko se napoti k naši Lenki! Prinesite s seboj vse potrebno!«

Trojica pritrđi, nakar vsi skupaj odidejo v Podpeč, da »Na pošti« še dobro zalijejo svoj naklep.

Erženova Lenka že dolgo ni bila tako nemirna kakor to lepo spomladansko noč. Zakaj ni Janeza? Ali se mu je zgodilo kaj hudega? Le kaj bi utegnulo biti?

Vsa trudna in splašena se končno skuša potolažiti z mislijo, da ga nocoj ne bo, ko začuje njegov korak. Čez malo že stoji pod oknom in dekile mu vsa blažena pripoveduje, kako jo je skrbelo, kaj je z njim. Tu Janez nenađoma začuti zanjko na vratu. Brž mu je jasno, kaj se godi. Divje zaškriplje z zobmi in se sku-

ša izmuzniti iz zanjke, toda — Padarček, ki se je bil mladeniča lotil iz zasede, potegne s tako silo, da telebne Janez na tla. Vzlic temu se mladenič še vzpne kvišku, v tem pa ga že Komolček ločne po hrbtu. Kljub temu se Janez z vso silo zaleti proti Padarčku in ga podere na tla. Že je na tem, da si sname zanjko z vratu, tedaj pa planejo vsi štirje hkratu nadenj in sam Eržen najbolj hiti vezati presenečenega fanta. Res je zahrbtnožem priskonil med ruvanjem še marsikako krepko bunko, končno pa je le podlegel premoči.

Vrišč, ki so ga povzročili ruvačiči se moški, je mahoma spravil na noge vso vas. Prihitela je seveda tudi Lenka.

»Janez, Janez!« je jokala kakor vsa iz sebe, potem pa:

»Oče, oh, oče, kaj ste mi napravili!«

»Proč, punčara!« jo nahruli Eržen. »Tako domov! Tam se že pomeniva!«

Dekle stoji kakor ukovana, toda očetov pogled ne dovoljuje ugovora. Samo s pogledom se tedaj Lenka poslovila od nesrečnega Janeza in kakor izgubljena odtava domov:

»Moj dragi, ljubi, nesrečni. — Joj, moj Janez —!«

»Ko je fant dovolj povezan, ukaže Eržen hlapcu, naj napreže, da odpeljejo plen v Ljubljano.

»Eržen!« krikne ujetnik z voza. »Do smrti vam ne pozabim tega!«

Lenka omahuje pri oknu:

»Zbogom, Janez, življenje moje, moje vse.«

»Na pot!« zmagoslavno ukaže Eržen in voz zdrči s plenom v jasno pomladno noč. Iti v vo-

jake pa je tedaj skoraj pomenilo iti v smrt, kajti časi so bili viharni in Francoz je zopet trkal na vrata — — —

II. poglavje.

Berač »Božji-volek« je prinesel Lenki novico: »Veš kaj ti povem! Tvoj Janez je ušel, samo ne vem, kam —«

Izza usodne spomladanske noči je minilo več tednov. Krasni majnik, nekdanji za Lenko najlepši čas, se je že poslovil. Ah, to leto ni vžila niti diha veselja vse majniške dni. Ni je sicer posebno motila očetova jeza in njegovo zmerjanje, toliko bolj pa je trpela ob misli na Janeza. Kadar je oče začel vpiti, je reva vselej bridko zajokala, da se je slednjič zasmilila že materi, ki ni mogla več gledati hčerinega trpljenja.

»Vsaj toliko jo pusti, da v miru preboli in pozabi!« je začela prositi moža, ki je poslej res nekam trmoglavno umolknil.

Takole v pozni pomladi je šla Lenka zgodaj zjutraj na zelnik, ko pride k njej »Božji-volek«. Tako so ljudje rekali neznanemu beračku, ki si je o vsaki priliki pomagal z rečenico:

»Je že božja volja tako —«

Mali možiček je pozdravil zamišljeno Lenko, pa sta jela kramljati, kod je kaj hodil in take vsakdanjosti.

»Povsod sem se klatil, kjer me zdaj ni,« je bil možiček dobre volje. »Tudi v Ljubljani sem bil. In veš, kaj ti povem: Tvoj Janez je ušel, samo ne vem, kam —«

(Dalje prihodnjč.)

4000 kilometrov novih cest namerava v prihodnjih letih dati v delo bolgarska vlada. Ceste bodo betonirane. Tako mislijo zaposliti za nekaj let okoli 200 tisoč delavcev. Stroški so preračunani na 3 milijarde levov.

58 žen je imel neki Rus Avsečev, in sicer v kratki dobi od l. 1928. do l. 1934. Te žene so mu rodile 102 otroka. Nedavno pa so ga sovjetski sodniki obsodili na 10 let ječe. Njegov zaslužek kot jetnika bodo razdelili med njegove otroke.

Cene petroleja bodo nižje? Iz Zedinjenih držav poročajo, da se je posrečilo kemikom neke velike petrolejske družbe iznajti nov način čiščenja prirodnega petroleja (raffe), ki je mnogo cenejši od dosedanjega. Zato upajo, da se bodo petrolej in vsi proizvodi iz petroleja znatno pocenili. Se bolj verjetno pa je, da bo ves dobiček spravila družba v svoj žep.

Rešilno ogledalo. Neka planinarka v Nemčiji je zgrešila pot in zašla v neznan prepade. V svoji stiski je poskusila s svojim ogledalcem metati »zajčka«, kar je bilo v solnčnem vremenu mogoče. Svetlobo so res opazili neki drugi planinarji, ki so ponesrečenko tudi rešili.

Nov most preko Donave nameravajo graditi na najozjem delu dolenje Donave pri Oršovi. Most bi spajal balkansko železniško omrežje z rumunskim in preko tega tudi z ruskim in poljskim. Neka francoska tvrdka se je baje ponudila zgraditi ta most za 300 milijonov francoskih frankov.

Najbolj mirno mesto na svetu je Pariz. Tam obstoji posebno »Društvo proti ropotcu«. Na prizadevanje društva je vlada prepovedala v mestnem območju žvižganje lokomotiv in tudi avtomobilske hupe in fabriške sirene ne smejo več tuliti.

Blasnikova „Velika pratika“ za l. 1935 je izšla letos že devetdesetih. Za ta jubilej je prav lepo in primerno opremljena. Znano je, da hočejo imeti Slovenci samo to pratiko, ne samo pri nas doma, temveč tudi v inozemstvu, v Ameriki, Nemčiji, Avstriji, Italiji itd. Ta edino prava in res domača pratika se naroča pri tiskarni I. Blasnika nasled. v Ljubljani.

Radio

Nedelja, 11. nov.: 9.00: Versko predavanje — 10.00: Specifične delavske bolezni, njihovi vzroki in posledice (N. O.) — 16.00: Vinske bolezni in napake (ing. Goriup Sergej) — 20.25: Otroške žalne pesmi poje ga. Soklič-Dolenčeva.

Ponedeljek, 12. nov.: 18.00: Mladina in njena samostojnost (dr. Stanko Gogala)

Torek, 13. nov.: 18.00: Gospodinjska ura: Poročilo o intern. kongresu v Berlinu za gospod. poklic (ga. Zemljanova)

Sreda, 14. nov.: 18.20: Nasveti za naše ljudke odre (Joža Vombergar) — 18.40: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj) — 19.10: Nac. ura: Peter II Petrović Njegoš.

Četrtek, 15. nov.: 19.30: Nac. ura: Važnost združništva — 20.00: Pravna ura (dr. Knaflič).

Petek, 16. nov.: 11.00: Šolska ura: Lutkovna igra, izvaja ljubljanski Sokol — 18.00: Pota sodobne diplomacije (Ruda Jurčec) — 19.00: Nac. ura: Djordje Petrović Karadjordje.

Sobota, 17. nov.: Električne centrale (ing. Drago Mattanovich) — 19.20: Nac. ura: 40 dnevnica Vit. kralja Aleksandra I. Zedinitelja — 20.00: Slov. narodne žalne pesmi poje fantje na vasi.

Sejmi

11. novembra: v Moravčah, Sv. Mohorju-Podčetrtek, Marenbergu, Dobrničah, Št. Gothardu, Bučki, pri Fari, Laškem, na Igu, Laščah, Srednji vasi v Boh., Razdrtem, Poljanah, Sp. Gorjah, Ormožu, Oplotnici, Lipnici, Smartno ob Paki.

12. novembra: v Šmartnem pri Litiji, Radečah pri Zidanem mostu, Bušči vasi.

13. novembra: v Metliki, Dol. Lendavi.

14. novembra: Gomilici.

15. novembra: Grahovem, Dol. vas pri Ribnici, Polčanah, Vranskem, Gor. Radgoni, Turnišču.

16. novembra: v Celju, Bogojini.

Valute

1 ameriški dolar	Din 33'80
1 nemška marka	Din 13'60
1 švicarski frank	Din 11'10
1 angleški funt	Din 170'—
1 francoski frank	Din 2'24
1 češkoslovaška krona	Din 1'41
1 italijanska lira	Din 2'92

Tem kurzom, ki veljajo za čas od 15. maja 1934, se mora do nadaljnje odredbe dodati še 28% na ime »prima«.

Avstrijski šiling v privatnem kžiringu 8'20 dinarjev.

Čuvajmo Jugoslavijo!

»SLAVIJA«

JUGOSLOVANSKA ZAVAROVALNA BANKA

v Ljubljani, Gosposka ulica 12 Telef. 2176, 2276

Podružnice: BEOGRAD, ZAGREB, SARAJEVO, OSIJEK, NOVI SAD in SPLIT

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, GREGORČIČEVA št. 23
Tel. 25-52 Telegram: Tiskarna Merkur

„PRI ZAJČKU“

Manufaktura
Ljubljana

Nabrežje 20. septembra

se za zimsko sezijo cenj. odjemalcem najtopleje priporoča

K r a v o

s četrtim teletom prodam ali zamenjam za enako pol brejo.

Valentin Babnik,
Glince pri Št. Vidu nad Ljubljano.

Kupujemo

in najbolje plačamo vseh vrst vrednostne papirje. — Ponudbe z navedbo cene pošljite na upravo lista pod „Vrednostni papirji števil 88“

MEDNARODNI PRAZNIK ŠTEDENJA 31. OKTOBRA

Brez varčevanja ni kredita, brez kredita ni napredka! Omogočajte denarnim zavodom z novimi vlogami dovoljevanje novih posojil, ki bodo dala dela in služka vsem stanovom.

Zaupajte Vaš denar

MESTNI HRANILNICI LJUBLJANSKI,

ki izplačuje nove vloge, vložene sedaj (po 1. I. 1933) vedno v vsakem obsegu ter obrestuje vloge vezane na 3mesečno odpoved s 5%, navadne s 4%.

ZEDINJENA ZAVAROVALNICA D. D.

VARDAR
HERCEG BOSNA
TRIGLAV

Filijalna direkcija za Dravsko banovino v Ljubljani, Miklošičeva c. 14, telefon 29-17

Zavarujte svoje domačije pri tem največjem domačem zavodu!

Dohodek na premijah za l. 1933 Din 42.931.036'17 • Bilančne rezerve za l. 1933 Din 71.767.370'50

Manufakturna veletrgovina Fran Hrehorič

Ljubljana, Dunajska cesta 28

se priporoča cenj. trgovcem pri nakupu blaga
Zmerne cene! Postrežba točna!

Kmetovalci!

Kupujte domače, ceneno umetno gnojilo

mlete ricinove tropine,

ki vsebujejo zajamčeno najmanj 4,5 do 5,5% dušika

Dobavlja jih po ceni

Din 40,- za 100 kg

franko vreče, franko tovarna, dokler traja zaloga.

TOVARNA OLJA IN TROPIN
HROVAT & KOMP., LJUBLJANA
Tyrševa cesta 1a/III.

Telefon št. 21-83. — Poštni predal 297.
Poštni čekovni račun št. 10.545.

Najvarneje in najbolje
naložite denar pri

HRANILNICI KMEČKIH OBČIN V LJUBLJANI

Niklošičeva cesta št. 19
Ustanovljena 1911
(Palača Vzajemne zavarovalnice)

ki je edino pupilarno varen zavod kmečkih občin. Za varnost jamči 16 kmečkih občin ustanoviteljic z vsem svojim premoženjem in vso davčno močjo. Nalagajte svoj denar v ta zavod, kjer je denar najbolj varen. Hranilne vloge obrestuje po 4% vezane na 3 mesece po 5%. Rentni davek plačujejo vlagatelji sami. V to hranilnico nalagajo sodišča in občine ter župni uradi denar mladoletnih, skrbilencev, preklicancev, ustanov in drugih javnih zakladov, varščin in zapuščin. Posojuje svoj denar na posestva in občinam proti amortizaciji in na menice proti mesečnemu odplačevanju. Hranilnica je pod nadzorstvom kralj. banskega komisaria

V nevarnosti

je tvoj denar, če ga držiš doma.

Roparji

prežijo za najmanjšimi prihranki.

Zaupaj

denar domačim hranilnicam!

Nalagaj

svoje prihranke v

HRANILNICO DRAVSKE BANOVINE

prej Kranjska hranilnica

V LJUBLJANI

Zanjo jamči

vsa Dravska banovina z vsem premoženjem in vso davčno močjo.

„Provandaine“

najbolj preizkušeno sredstvo za rejo prašičev

S „Provandaine“ hranjen prašič nikoli ne preneha jesti, odporen je proti boleznim, ter se zreli dva meseca preje, kar je zelo važno za prašičerejca, ker pride preje do denarja.

Zavitek od 800 gramov preje Din 25,—, sedaj Din 20,—
Poizkusite s „Provandaine“ tudi pri Vaših prašičih in prepričali se boste sami!

V slučaju neuspeha Vam povrnemo denar!

Ako ga v Vašem kraju ne dobite, Vam ga pošljemo po povzetju. Pri odjemu dveh zavitev poštne prosto. Preprodajalci popust!

GLAVNO ZASTOPSTVO:

J. M. JUNC, LJUBLJANA, Dvořakova ul. 3

PI 129P

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKE HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica št. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjavni: „Kmetški dom“ Žiro rač.: Narodna banka

VLOGE na knjižice in tekoči račun obrestuje po 4%, brez odpovedi, po 5% pri tromesečni odpovedi. — JAMSTVO ZA VLOGE presega večkratno vrednost vlog. Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. Vložne knjižice drugih zavodov sprejema brez prekinjenja obrestovanja. — POSOJILA daje na poroštvo, na vknjižbo in na zastavo premičnin in vrednostnih papirjev in v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. **BLAGAJNIŠKE URE:** Ob delavnikih od 8—12 $\frac{1}{2}$, in od 3—4 $\frac{1}{2}$, 'e ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12 $\frac{1}{2}$ ure.
Podružnici: KAMNIK — MARIBOR

Stanje vlog: Din 35.000.000.—. Rezerve Din 1.200.000.—.